

امام خامنه‌ای (ره):

ملت ایران درسهای اسلامی و شیعی خودش را خوب بلد است؛ میداند که چه کار کند. امام حسین (علیه السلام) فرمود: «مَنْ لَا يُبَايِعُ مِثْلَ بَيْتِ كَسِيٍّ مِثْلَ مَنْ، بِأَسِيٍّ مِثْلَ بَيْتِ كَسِيٍّ» ملت ایران در واقع میگوید: «ملت ما، با این فرهنگ، با این سابقه، با این معارف عالی، با سرمدارانی مثل افراد فاسدی که امروز در آمریکا بر سر کارند، بیعت نخواهد کرد.» ۱۴۰۴/۱۱/۲۸

دو ملت بزرگ و حماسه ساز ایران و عراق با حضور میلیونی خود در تشییع یا شکوه قائد شهید امت حضرت امام خامنه‌ای (ره) با آرمانهای رهبر کبیر و رهبر شهید انقلاب اسلامی تجدید پیمان کردند.

▼ گزارش روز

قدرت نرم ایران در آیین تشییع رهبر شهید

ورود پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب اسلامی به نجف اشرف، به صحنه‌ای تبدیل شده است که ابعاد مذهبی، سیاسی، ژئوپلیتیکی و اجتماعی را به شکلی کم‌سابقه در هم آمیخته است. اگر تشییع میلیونی در تهران نماد انسجام داخلی ایران پس از یک جنگ بزرگ بود و مراسم قم استمرار همین پیام را به نمایش گذاشت، اکنون استقبال و تشییع در عراق، نماد امتداد نفوذ اجتماعی، فرهنگی و معنوی جمهوری اسلامی در محیط پیرامونی است. این رخداد پیام‌های متعددی برای بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای مخابره می‌کند.

در فضای سیاسی غرب، پس از جنگ اخیر، یکی از اصلی‌ترین تحلیل‌ها این بود که فشار نظامی و امنیتی می‌تواند ایران را وارد مرحله‌ای از فرسایش داخلی کند. اما آنچه ابتدا در تهران و سپس در قم رقم خورد و اکنون در نجف در حال شکل‌گیری است، تصویری متفاوت از این برآوردها ارائه می‌دهد. سلسله مراسم تشییع از مرزهای ملی عبور کرده و به رخدادی فراملی در جهان اسلام تبدیل شده است؛ رخدادی که فراتر از یک آیین سوگواری، به نمایش قدرت نمادین و ظرفیت بسیج اجتماعی جمهوری اسلامی ایران تبدیل شده است.

نجف تنها یک شهر مذهبی نیست؛ این شهر یکی از مهم‌ترین مراکز هویت شیعی در جهان اسلام به شمار می‌رود. هر رخدادی که در این شهر برگزار می‌شود، به‌طور طبیعی پیام‌هایی فراتر از مرزهای عراق دارد. برگزاری مراسم استقبال و تشییع پیکر رهبر شهید در این شهر، پیوند تاریخی حوزه‌های علمیه ایران و عراق را بار دیگر در برابر افکار عمومی جهان اسلام قرار می‌دهد. از منظر سیاسی نیز حضور مقامات عالی‌رتبه عراق، شخصیت‌های برجسته جریان‌های مختلف شیعی و استقبال گسترده مردمی، این پیام را منتقل می‌کند که روابط تهران و بغداد همچنان از ظرفیت راهبردی بالایی برخوردار است.

یکی از مهم‌ترین پیام‌های این مراسم، ناکامی پروژه انزوای منطقه‌ای ایران است. آمریکا و رژیم صهیونی طی سال‌های اخیر کوشیده‌اند این تصویر را القا کنند که جمهوری اسلامی در منطقه منزوی شده است، اما حضور هیئت‌های متعدد سیاسی، مذهبی و مردمی در نجف نشان می‌دهد که این روایت با واقعیت‌های میدانی همخوانی ندارد. همچنین از منظر ژئوپلیتیکی، عراق امروز یکی از مهم‌ترین میدان‌های رقابت قدرت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی است و برگزاری این مراسم با چنین سطحی از مشارکت، نشان می‌دهد که ایران همچنان یکی از بازیگران اثرگذار در معادلات عراق باقی مانده است.

مراسم نجف را باید در چارچوب مفهوم «قدرت نرم» نیز تحلیل کرد. آیین‌های مذهبی، مناسبت‌های تاریخی و احساسات جمعی از مهم‌ترین منابع تولید قدرت نرم به شمار می‌روند. مراسم نجف نمونه‌ای از همین ظرفیت است؛ رخدادی که بدون اتکا به ابزار نظامی، تصویری از پیوندهای فرهنگی، تاریخی و اعتقادی میان ملت‌های منطقه ارائه می‌کند.

[علی فاتیح]

▼ خبر ویژه

۱۸ ماه تا بازگشت ثبات به امارات

خبرگزاری ای بی سی نیوز در مقاله‌ای با اشاره به آثار جنگ ایران بر کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس نوشته است که حتی با توقف جنگ در منطقه، حدود ۱۸ ماه طول می‌کشد تا ثبات در کشوری مثل امارات متحده عربی برقرار شود. بر اساس این گزارش، جنگ آمریکا و رژیم صهیونی با ایران، شوک‌های بزرگی به بازارهای انرژی جهانی وارد کرد و کشورهای حاشیه خلیج فارس را که میزبان پایگاه‌های نظامی آمریکا هستند، به درگیری کشاند. به گفته آندریاس کریگ، دانشیار دانشکده امنیت کالج کینگ لندن، «وضعیت عادی جدید سردتر، سخت‌گیرانه‌تر و معامله‌گرتر است: بازدارندگی در جایی که لازم است، تعامل در جایی که مفید است، و وابستگی متقابل اقتصادی به عنوان تنها راه واقعی برای جلوگیری از شروع جنگ بعدی.» همچنین شرکت تحلیلی انرژی نیروژی در ماه آوریل تخمین زد که حملات تا ۵۸ میلیارد دلار خسارت به اعضای شورای همکاری خلیج فارس وارد کرده است. نعیم معضد، رئیس شورای تجاری استرالیا در دبئی نیز گفت: «۱۲ تا ۱۸ ماه طول می‌کشد تا به ثبات و اطمینان معینی در بازار دست یابیم.»

▼ حرف روز

آنکارا و صحنه عیان فرسودگی ناتو

نشست دوروزه ناتو در آنکارا را باید بیش از یک اجلاس عادی امنیتی دید؛ این رویداد در عمل صحنه‌ای برای بازآرایی موقت روابط فرآتلانتیک، آزمودن ظرفیت‌های ترکیه در نقش میانجی قابل اعتماد و مدیریت شکاف‌های درونی ائتلاف است. بر پایه گزارش‌های به‌روز و خبرهای رسمی، محور آشکار نشست، افزایش بودجه دفاعی، گسترش تولید تسلیحات، تقویت سامانه‌های ضدپهپادی و استمرار حمایت از اوکراین است. دبیرکل ناتو، مارک روت، نیز با تأکید بر «انقلاب صنعتی دفاعی فرآتلانتیک» می‌کوشد پیام اصلی اجلاس را از سطح شعار به سطح تولید و قراردادهای واقعی منتقل کند؛ یعنی ناتو فقط یک پیمان سیاسی نیست، بلکه باید به یک ماشین صنعتی و نظامی پرشتاب تبدیل شود. اما در لایه پنهان، نشست آنکارا سه هدف مهم‌تر را دنبال می‌کند: نخست، مهار ناراضی‌توانان واشنگتن از اروپا، ترامپ بارها از ناامیدی از ناتو سخن گفته و حتی تلویحاً شرکت خود در اجلاس را به میزبانی ترکیه و حضور اردوغان گره زده است. این نشان می‌دهد که برای کاخ سفید، ناتو امروز بیش از هر زمان دیگر میدان چانه‌زنی بر سر سهم‌خواهی امنیتی است. دوم، بازتعریف نقش ترکیه به‌عنوان حلقه واسط میان غرب و بحران‌های منطقه‌ای است؛ از اوکراین تا غزه، از پرونده ایران تا تنگه هرمز. آنکارا با میزبانی اجلاس تلاش می‌کند هم جایگاه ژئوپلیتیکی خود را ارتقا دهد و هم از امتیازهای نظامی، از جمله بحث اف ۳۵ و احتمال لغو برخی تحریم‌ها، بهره بگیرد. سوم، پیام بازدارندگی به بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای است؛ حضور هم‌زمان بحث‌های مربوط به هرمز، ایران، روسیه و چین نشان می‌دهد ناتو در پی آن است که بحران‌های پراکنده را در قالب یک چارچوب امنیتی واحد صورت‌بندی کند. این حال، این نشست از منظر انتقادی با تناقض جدی روبه‌روست. از یک سو ناتو از «دفاع جمعی» و «ثبات» سخن می‌گوید، اما از سوی دیگر به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم در منطق نظامی‌سازی منطقه‌ای، رقابت تسلیحاتی و مشروعیت‌بخشی به ائتلاف‌های دریایی و بازدارندگی تهاجمی مشارکت می‌کند. در چنین چارچوبی، تنگه هرمز نه صرفاً یک آبراه انرژی، بلکه ابزاری برای فشار سیاسی و امنیتی علیه ایران می‌شود. همچنین سخنان مقام‌های ناتو درباره ایران و اوکراین، نشان می‌دهد که اجلاس آنکارا بیش از آنکه محل حل بحران باشد، تریبون برای مدیریت روایت‌ها و تثبیت بلوک‌بندی‌های جدید است. بنابراین، نشست آنکارا را باید تلاشی برای ترمیم انسجام فرسوده ناتو، بازتعریف رهبری آمریکا و تبدیل ترکیه به سکوی عملیاتی جدید ائتلاف دانست؛ تلاشی که اهداف آشکارش دفاعی‌اند، اما منطق پنهانش به‌وضوح سیاسی، رقابتی و بازدارنده است. در عمل، نشست آنکارا بار دیگر نشان داد ناتو بیش از آنکه یک سازمان منسجم و کارآمد باشد، ائتلافی ناکارآمد با اعضای دارای منافع متضاد است. اختلاف بر سر ایران، اوکراین، بودجه دفاعی، نقش آمریکا و حتی جایگاه ترکیه، بیانگر آن است که انسجام این سازمان بیش از گذشته ظاهری و تاکتیکی شده است. در عصر کنونی، ساختارهای نوین بین‌المللی بیشتر بر ائتلاف‌های کوتاه‌مدت، موضوع‌محور و منعطف استوارند، نه پیمان‌های سنگین، بروکراتیک و پرهزینه. از این منظر، نشست ناتو نمادی از بحران مشروعیت، فرسودگی ساختاری و ناتوانی در هم‌راستا کردن منافع اعضاست.

[مهدی نیک بین]

غرب درباره ایران دچار خطای محاسباتی شده است

گلن دیزن، استاد دانشگاه در رشته علوم سیاسی و مفسر نروژی، با اشاره به حضور گسترده مردم در مراسم تشییع رهبر شهید انقلاب، این حضور را نشانه‌ای از حمایت مردمی از جمهوری اسلامی دانست و تأکید کرد که «حمایت مردمی از جمهوری اسلامی، برگ برنده ایران است.» دیزن در شبکه اجتماعی ایکس نوشت که حضور بسیار گسترده مردم در مراسم تشییع رهبر شهید نشان می‌دهد که «بخش قابل توجهی از مردم از حکومت ایران حمایت می‌کنند یا دست کم حاضر نیستند برای سرنگونی آن با آمریکا همکاری کنند.» وی با انتشار ویدئویی از مراسم تشییع در قم، ایران را با عراق مقایسه کرد و گفت: «همان‌طور که آمریکا تصور می‌کرد عراقی‌ها از نیروهای آمریکایی به عنوان آزادکننده استقبال خواهند کرد اما این اتفاق نیفتاد، درباره ایران نیز این تصور که مردم به آمریکا برای سرنگونی حکومت کمک خواهند کرد، اشتباه بوده است.» این استاد نروژی با طرح این پرسش که چرا غرب چنین اشتباهی کرد، پاسخ داد: «رسانه‌ها و دولت‌های غربی برای توجیه سیاست تغییر رژیم و جنگ، ناچارند حکومت‌های رقیب را فاقد هرگونه مشروعیت مردمی نشان دهند.» دیزن تأکید کرد که دولت‌های غربی و حتی افکار عمومی غرب، تبلیغات خودشان را باور می‌کنند و سپس بر اساس همین تحلیل اشتباه وارد جنگ یا سیاست‌های پرهزینه می‌شوند و در نهایت نیز شکست می‌خورند. وی در پایان خطاب به مخالفان ایران، روسیه و چین گفت: «حتی اگر از این کشورها خوششان نمی‌آید و می‌خواهید با آنها مقابله کنید، باز هم باید تحلیل درستی از واقعیت داشته باشید؛ زیرا تصمیم‌گیری بر پایه تحلیل غلط، به شکست منجر می‌شود.»

ترامپ و نتانیاهو باید مجازات شوند

سرلشکر محسن رضایی، فرمانده سپاه در دوران دفاع مقدس هشت‌ساله با اشاره به حضور گسترده مردم در مراسم تشییع پیکر رهبر شهید انقلاب اسلامی، تأکید کرد که «ترامپ در برابر عظمت تشییع رهبر شهید دچار استیصال شد» و تلاش کرد با طرح ادعاهایی مانند «اجازه برگزاری مراسم را داده است»، این شکست را جبران کند. سرلشکر رضایی با قدردانی از حضور باشکوه مردم گفت: «ملت ایران همه محاسبات دشمن را بر هم زد. مردم نه تنها در عرصه دفاع نظامی مقتدرانه ظاهر شدند، بلکه با یک حرکت انقلابی روبه‌رو هستیم که به صورت مرحله‌بهرمرحله در حال اوج گرفتن است.» وی با بیان اینکه تشییع رهبر شهید را باید ادامه دفاع ملت ایران دانست، تصریح کرد: «این مراسم خود به‌تنهایی یک رویداد مستقل نیست، بلکه نقطه اوج یک انقلاب و حرکت بزرگ مردمی است که به این جریان شتاب و انسجام بیشتری بخشید.» عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به سه علت اصلی خشم مردم شامل شهادت مظلومانه رهبر، احساس از دست دادن سرمایه بزرگ ملی و تعرض به اقتدار و عظمت ایران، تأکید کرد که «مردم ایران تا زمانی که ترامپ و نتانیاهو با مجازاتی سخت روبه‌رو نشوند، قانع نخواهند شد.» وی همچنین با اشاره به حرکت انقلابی مردم، خروج آمریکا از منطقه و رفع تحریم‌ها را بخشی از مطالبه مردم دانست و گفت: «هدف نهایی این انقلاب، حرکت به سوی ساخت جامعه مهدوی است.» سرلشکر رضایی در پایان با اشاره به اظهارات اخیر ترامپ گفت: «این بی‌احترامی‌ها و گزافه‌گویی‌ها بیش از هر چیز به زیان خود او تمام خواهد شد، زیرا هر اهانتی که انجام می‌دهد، خشم ملت ایران را افزایش می‌دهد.»

یونان؛ اسب تروای رژیم صهیونی در خلیج فارس

روزنامه «میدل ایست آی» در مقاله‌ای به بررسی نقش یونان در منطقه خلیج فارس و ارتباط آن با رژیم صهیونی پرداخته و نوشته است که یونان در جنگ ایران به کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس کمک نظامی کرده و آتن به عنوان «اسب تروای اسرائیل» در خلیج فارس عمل می‌کند. بر اساس این گزارش، یونان با عمیق کردن روابط خود با کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، به ویژه در حوزه دفاعی و امنیتی، سیاست خود را کاملاً با رژیم صهیونی تلفیق کرده است. برنامه اصلی دفاع هوایی یونان با نام «سپر آشیل» یک تلاش ۳.۵ میلیارد دلاری برای ادغام سه سامانه رژیم صهیونی در یک شبکه دفاعی چندلایه است. همچنین شرکت‌های رژیم خلبانان جنگنده یونانی را آموزش می‌دهند و افسران دو دولت در ساختارهای فرماندهی یکدیگر فعالیت می‌کنند. نویسنده مقاله تأکید کرده که رژیم صهیونی مایل است «بدون اینکه نیاز به استقبال مستقیم در میز مذاکره داشته باشد، در معماری امنیتی نوظهور شورای همکاری خلیج فارس حضور داشته باشد» و یونان به عنوان شریکی معتمد، این حضور را تسهیل می‌کند. این گزارش همچنین به تلاش‌های ترکیه برای ایجاد یک معماری امنیتی منطقه‌ای با همکاری عربستان سعودی، پاکستان و مصر اشاره کرده که با سیاست‌های یونان در تضاد است. به نوشته میدل ایست آی، «هنگامی که رهبران یونان، اسرائیل و قبرس، اتحاد خود را با مشخص کردن اینکه برای مهار چه کسی طراحی شده است، تعریف می‌کنند، سوال کلیدی این است که کشورهای خلیج فارس کجا قرار می‌گیرند.»

◀ قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیا در بیانیه‌ای اعلام کرد: «نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به تجاوز و اقدام تروریستی آمریکا پاسخ کوبنده‌ای می‌دهند و تحت هیچ شرایطی اجازه دخالت در امور تنگه هرمز و مدیریت آن را به آنها نخواهند داد.» این قرارگاه با اشاره به تشییع رهبر شهید گفت: «بی‌سابقه‌ترین رویداد و حضور مردمی در تشییع و بدرقه قائد شهید امت اسلامی، شکست خفت‌باری را بر استکبار جهانی و آمریکای جنایتکار وارد نمود.» همچنین تأکید کرد: «تنها معبر ایمن برای عبور و مرور کشتی‌های تجاری و نفتکش در تنگه هرمز، مسیری است که جمهوری اسلامی ایران آن را تعیین کرده است.»

◀ سازمان تروریستی سنتکام بامداد امروز با صدور بیانیه‌ای حملات تجاوزکارانه به جنوب ایران را تأیید کرد و مدعی شد: «نیروهای فرماندهی مرکزی آمریکا، مجموعه‌ای از حملات قدرتمند علیه ایران را آغاز کرده‌اند تا هزینه‌های سنگینی را به دلیل هدف قرار دادن کشتی‌های تجاری در یک آبراه بین‌المللی تحمیل کنند.»

◀ منابع خبری از آغاز حملات ایران به پایگاه‌های آمریکایی در منطقه خبر دادند. بر اساس این گزارش‌ها، صدای انفجار در بحرین شنیده شده و پایگاه‌های آمریکایی در منطقه هدف شلیک موشک قرار گرفته‌اند. همچنین «میدل ایست اسپکتیور» مدعی شد ایران چندین موشک ضدکشتی و پهپاد به سمت شناورهای جنگی نیروی دریایی آمریکا در دریای عمان شلیک کرده است. این حملات در واکنش به تجاوز بامداد امروز ارتش آمریکا به چند نقطه در جنوب ایران صورت می‌گیرد.

◀ وزارت امور خارجه کشورمان با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد: «مسئولیت کامل پیامدهای عهدشکنی آمریکا بر عهده واشنگتن است.» در این بیانیه آمده است: «در شرایطی که کمتر از ۲۰ روز از امضای یادداشت تفاهم اسلام‌آباد سپری شده، اعلام لغو مجوز عمومی فروش نفت نشانه دیگری از سوء نیت، عدم ثبات و غیرقابل اعتماد بودن هیئت حاکمه آمریکا است.» وزارت خارجه تأکید کرد: «جمهوری اسلامی ایران از زمان امضای یادداشت تفاهم با حسن نیت کامل برای ایفای تعهدات خود تلاش کرده، اما دولت آمریکا همزمان با نقض تعهدات خود، در صدد توجیه آنها به بهانه‌های گوناگون بوده است.»

◀ دیمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین، با هشدار درباره دکتربین هسته‌ای روسیه گفت: «روسیه تنها در صورتی آماده استفاده از سلاح‌های هسته‌ای است که موجودیتش تهدید شود.» وی با اشاره به رویکرد اروپا افزود: «کشورهای اروپایی هنوز فکر می‌کنند که می‌توانند روسیه را از نظر راهبردی شکست دهند. این بزرگترین اشتباه تاریخ است.» پسکوف همچنین تصریح کرد: «این دیگر عملیات نیست، یک جنگ تمام‌عیار است» او تأکید کرد: «ما شاهد تبدیل شدن اتحادیه اروپا به بلوک اقتصادی و نظامی هستیم و آن را از نزدیک زیر نظر داریم.»